

Zaměřeno na Království

Roč. 26 č. 9

Anthony Buzzard, editor

Červen, 2024

Ježíšovy priority

Ken LaPrade, Texas
z teologické konference v dubnu 2024

Před zničením severního království Izrael (nebo Efrajim) Asýrii kolem roku 722. př. n. l., Ozeáš i Ámos k tomuto lidu důrazně promluvili a přísně ho pokárali za náboženské chyby (především modlářství) a za zjevnou, tíživou společenskou korupci. Navzdory takové temnotě vedoucí k bezprostřední národní zkáze a naléhavosti výzvy k pokání je opakovaně nabízena obrovská, obnovující naděje, jako například v Ámosovi 9:8-15. V tomto bouřlivém kontextu pronesl Ámos v 8:11-12 následující slova:

"Přicházejí dny (prohlášení Pána Jahva), kdy na celou zemi sešlu hlad – ne hlad po chlebu ani žízeň po vodě, ale spíše po slyšení Jahvových slov. Lidé budou putovat od moře k moři a toulat se od severu k východu, aby hledali Jahvovo slovo, ale nenajdou je" (*First Testament*).

Z jiných biblických výroků (např. 2 Pet 3:9; 1 Tim 2:4; Sk 17:30-31) víme, že Bůh si ve skutečnosti velmi přeje, aby všichni lidé dospěli k pokání (hluboce změnili své smýšlení) a zároveň získali spásu skrze poznání pravdy! Proč tedy Amosovo hrozivé varování před hladem po *slyšení Jahvových slov*? Možná, že stejně jako ve starověku, i nyní v moderní době se lidé musí hluboce odpoutat od pokřivených *priorit*, hojně prožívaných v široce zmatených společenských /náboženských souvislostech, než budou vůbec schopni skutečně *hledat Jahvova slova* bez nejasných, zmatených výsledků! Nepochybně žijeme v době, v níž se o výlučnou pozornost hlasitě (a často značně rozporuplně) hlásí nepřeborné množství náboženských a politických názorů. Myšlenka na hrozivý hlad po *skutečném naslouchání slovům Jahva* by tedy mohla být na místě! Možná, že na jedné straně se lidé v dnešní době nechají snadno zlákat k tomu, aby naskočili na další populární, mylnou vlnu. Na druhé straně se možná nechají tak bombardovat odlišnými názory na to, co je skutečné, že jsou v pokušení brát **všechna** tvrzení o pravdě velmi na lehkou váhu; cynicky zklamaně zvednou ruce a řeknou si: "To je fuk!"

Jako jednoduché řešení návratu k základům by mohli být moudré věnovat pozornost klíčovým prioritám, které sám Ježíš pečlivě zdůraznil ve čtyřech evangelích, a zároveň vzít v úvahu jejich kořeny v hebrejských Písmech. Pro začátek uvádím stručný přehled toho, co zde nazývám "**Ježíšovy priority**":

- (1) Ježíšovo vyznání víry
- (2) jeho hlavní modlitba
- (3) jeho základní důraz na učení a
- (4) jeho ohlášené poslání.

Když si tyto informace stručně projdeme, můžeme si jednoduše položit otázku: "Opravdu tato témata do sebe souvisle zapadají? Nebo jsou takové "priority" jen marným cvičením v nesourodých střípcích náhodných myšlenek?"

Ježíšovo vyznání víry

Když se ho zákoník, znalec Zákona, zeptal (Mk 12: 28-34a), které přikázání má nejvyšší *prioritu*, Ježíš neváhal a odpověděl *Šema* (což znamená "Poslouchej"), přičemž citoval Deuteronomium 6:4-5 a pak ho spojil s Levitikem 19:18: "Ježíš odpověděl: 'Nejdůležitější přikázání je: Poslouchej, Izraeli! Pán, náš Bůh, je jediný Pán. Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou. Druhé přikázání zní: Miluj svého bližního jako sám sebe. Není důležitějšího přikázání než tyto" (Mk 12:29-31).

Znalec židovského učení (v. 32-33) s Ježíšem z celého srdce a bezvýhradně souhlasil, když zdůraznil tři body: (1) "Správně, Učiteli, mluvil jsi na základě pravdy, když jsi řekl, že On je jeden a kromě Něho není nikdo jiný," (2) "a milovat Ho celým svým srdcem, celým svým rozumem a celou svou silou" (3) "a milovat svého bližního jako sebe samého je důležitější než všechny zápalné oběti a dary." Ve v. 34a vidíme, že Ježíš si všiml, že zákoník odpověděl promyšleně či chytře, a proto řekl: "Nejsi daleko od Božího království."

Ani Ježíš, ani zákoník nezlehčovali nejvyšší důležitost toho, že pravý Bůh (Jahve v Dt 6:4-5) *je jeden!* Ve skutečnosti Ježíš sám nikdy, nikdy nesnižoval jedinečnou

roli Boha jako nebeského Otce; takové věty neustále prohlašoval: "Můj Otec je větší než já", "Můj Otec je větší než všichni", "od jediného Boha", "toto je život budoucího věku: aby poznali tebe, jediného pravého Boha...", "Vystupuji ke svému Otci a k vašemu Otci, ke svému Bohu a k vašemu Bohu" a mnoho dalších výroků, které podporovaly jeho unitární vyznání! Naštěstí v současné době existuje velké množství vědeckých prací, které toto téma objasňují a biblicky i historicky vyvracejí spekulativní nauky (jako modalismus, binitarismus, trinitarismus atd.), které později pronikly do křesťanství a pokřivily ho. Je jisté, že lidé nemohou Ježíše skutečně následovat, aniž by se poctivě drželi jeho vyznání víry!

Ježíš nikdy nezměnil samotné Šema, ale nabídl duchovně **inovativní** pohled, když povýšil Levitikus 19:18 (miluj bližního jako sebe sama) na druhé velké přikázání. Zákoník v Markovi 12 souhlasil s tím, že tato druhá *nejvyšší priorit*a převyšuje požadavky Tóry na zápalné oběti a dary. Je zajímavé, že v jiném kontextu, v němž Ježíš upozorňoval na tyto dvě nejvyšší priority (Lk 10:25-37), se přítomný zákoník, který se chtěl ospravedlnit, ptal na totožnost bližního (v. 29). Když Ježíš mluvil a vyprávěl živé podobenství, použil role dvou lidí dodržujících Tóru, kněze a levity, jejichž přísnou *prioritou* bylo vyhnout se možnému rituálnímu znečištění (jako v Lv 21:-2 a Num 19:11-17). Možná proto, aby se vyhnuli kontaktu s mrtvým (nebo brzy mrtvým) člověkem, oba prošli kolem, místo aby mu nabídli pomoc. Na rozdíl od kněze a levity je "Samařan" (paradoxně osoba, kterou horliví Židé opovrhovali jako nečistou) podle *Ježíšových* odvážných *priorit* aktivním vzorem, který je třeba napodobovat, soucitného "bližního".

Jak se v evangeliích a dalších spisech NZ rozvíjely novozákonní normy, jejichž průkopníkem byl zřejmě sám Ježíš, bylo naprosto jasné, že většina starozákonních norem, včetně těch, které ostře oddělovaly Židy od pohanů (např. vyžadovaná obřízka, přísné zákony o jídle, dodržování kalendáře, zvířecí oběti atd.), se stala zastaralou – částečně díky Ježíšovým silným prioritám "miluj bližního svého". Sám Ježíš s láskou přinášel evangelium/poznání spásy Samařanům (Jan 4) a uzdravoval lidi, kteří nebyli Izraelci (Mt 15:21-28; Lk 7:1-10; Lk 17:11-17), přestože jeho proklamované poslání bylo určeno pouze ztraceným ovcím z domu Izraele (Mt 10:5-6; 15:24).

Když stručně komentujeme některé praktické faktory spojené s láskou k bližnímu jako nejvyšší prioritou (Ježíšem svrchovaně vyzdvihovanou), můžeme se moudře zaměřit na nesmírně širokou škálu biblických směrnic, etických norem a pronikavých příkladů! Například když Ježíš vyzval bohatého mladíka v Mk 10: 17-22, napomenul ho ohledně jeho priority týkající se osobního bohatství (v. 21), protože k němu (Ježíš) cítil lásku a nabídl mu budoucí poklad Království (tj. "poklad v nebi"). V souvislosti s příkazem z Levitikus 19: 18 o *lásce k bližnímu* se ve verši 17a uvádí: "Nebudeš v srdci nenávidět svého krajana; svého bližního jistě smíš pokárat." Taková nutná a láskyplná pokárání v určitých chvílích jsou krásně vyvážena taktní mírností, která se od Božích služebníků jasně vyžaduje (2 Tim 2:24-26). Neměli bychom se zabývat pouze "napomináním neukázněných"; měli bychom být také aktivní, abychom "potěšili slabé srdce, pomohli slabým, měli se všemi trpělivost", jak se píše v 1 Tes 5:14.

Ano, jsou chvíle, kdy je třeba projevit *pevnou lásku*, jako to udělal Štěpán ve Skutcích 7 vůči tvrdohlavým posluchačům (a jako to často dělal i Ježíš), za předpokladu, že je člověk tak hluboce odpouštějící jako Štěpán (7:60), což odpovídá tomu, že Ježíš měl nesmírně odpouštějící srdce (Lk 23:34).

Už v Markovi 12:34 jsme si všimli, že Ježíš si byl dobře vědom zákoníkovy inteligentní reakce a řekl mu, že není daleko od Božího království. Jak brzy uvidíme, slovník "Boží království" není vágní řečí pro současné, éterické skutečnosti, ale směřuje ke konkrétním příslibům nesmírné budoucí obnovy.

Prominentní Ježíšova modlitba

V době Ježíšova působení byla mezi zbožnými Židy oblíbená dvoudílná modlitba zvaná kaddiš:

1. "Velebeno a posvěceno budiž jeho veliké jméno ve světě, který stvořil podle své vůle.
2. Ať zřídí své království za tvého života a za tvých dnů i za života celého domu Izraele, a to rychle a v blízké době: řekni Amen."

Není těžké vidět zde přímou paralelu s prvními dvěma částmi prominentní modlitby (Mt 6:9-10; Lk 11:2), kterou učil Ježíš:

1. Buď posvěceno Tvé jméno
2. Ať přijde Tvé království a stane se Tvá vůle na

zemi.

Nicméně stejně jako Ježíš rozšířil prohlášení Šema (Dt 6:4-5) o tom, že Bůh je jeden a že ho máme milovat celou svou bytostí, tím, že povýšil prioritu Levitika 19:18 milovat bližního jako sebe sama, dělá něco podobného i ve své hlavní modlitbě.

K těmto dvěma hlavním prioritám tradiční modlitby kaddiš Ježíš v podstatě přidává (1) považování Božího jména za svaté a (2) vyznání víry v příchod Božího království a naplnění Boží vůle na zemi (během obnovené budoucnosti). Přidává tři panoramatické aspekty toho, co by se dalo nazvat *přímluvnou modlitbou* (Mt 6:11-13), modlitbou za druhé: (3) společnou prosbu za potřeby denního chleba, (4) prosbu za naše vzájemné odpuštění (tak, jak upřímně usilujeme o odpuštění druhým) a (5) ochranu a vedení při pokušeních a zkouškách, osvobození od útoků zlého.

Stejně jako v dříve zkoumaném **Ježíšově vyznání víry**, podle něhož uctíváme Boha jedinečným způsobem jako toho, kým skutečně je, a milujeme ho celým svým srdcem, a pak milujeme své bližní stejným způsobem, jakým sám Ježíš ukázal bona fide lásku k ostatním lidem (Jan 13:34-35), měl by být náš modlitební život rozsáhlý a dynamický. Nejprve se modlíme za to, aby Boží jméno jako nebeského Otce bylo v úctě, protože je svatý, a aby se zde na zemi uskutečnil jeho konečný program Království, jak slíbil. A mezitím se také vroucně modlíme za základní potřeby jeden druhého, pokud jde o zásoby denního chleba, úplné odpuštění a záchranu před zlem.

Jak v (1) *Ježíšově vyznání víry*, tak (2) v *Ježíšově prominentní modlitbě* vidíme uvedenou souvislost s Božím královstvím. Proč takové opakované zaměření?

Základní důraz Ježíšova učení

Z celé řady podobenství ("přirovnání"), která Ježíš učil, je jedno považováno za základní pro pochopení všech ostatních: "Když neporozumíte tomuto podobenství [ilustraci o rozsévači a čtyřech půdách], jak porozumíte jakémukoli jinému podobenství?" (Mk 4:13). V této souvislosti Ježíš prohlásil: "Zjevené tajemství Božího království vám bylo dáno" (4:11a). V Matouši 13 ve verzi téhož podobenství je ve v. 19 vysvětleno, že když rozsévačovo semeno padlo na cestu, znamená to, že "když někdo slyší **poselství o Království** a nerozumí mu, Zlý mu vytrhne, co bylo zaseto do

jeho srdce". V tomto kontextu ovšem pouze jedna ze čtyř reakcí na evangelium o Království přináší hodnotné ovoce, a to ta, která v poselství neustále vytrvá. Matouš 13 pak uvádí celou řadu přirovnání zaměřených na Království: plevel mezi pšenící, hořčičné zrno, kynuté těsto, poklad zakopaný v poli, drahocenná perla a vlečná síť vhozená do moře. Některé obrazy ukazují zásadní výzvy k tomu, abychom reagovali **nyní** a pochopili nejvyšší hodnotu Království, jiné zobrazují budoucí časy obnovy a soudu.

V úvodu Markova evangelia (1,1) o Mesiáši Ježíši, Božím Synu, je rychle ukázána předběžná úloha Jana Křtitele, který kázal a prováděl křest pokání (v. 4), po němž následuje Ježíšovo vlastní zvěstování Božího evangelia: "Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Čiňte pokání [skutečně změňte smýšlení] a věřte v toto evangelium" (v. 14-15).

V přibližně 118 případech specifického slovníku Království, který Ježíš použil, je vždy na mysli budoucí naplnění - doslovná říše, kterou bude spravovat "Syn člověka" a svatí, kteří mu oddaně věří. Matouš 5:5 uvádí, že vlastnictví země (Země) pro mírné je citací opakovaně zdůrazňovaného Žalmu 37, v němž je země slíbena pokorným. Myšlenku přicházejícího Království jsme již viděli v modlitbě, kterou nás Ježíš naučil; navíc Matouš 6:33 poznamenává, že máme hledat **nejprve** jeho království a být s ním zajedno. Ačkoli **nyní** je čas správně reagovat na evangelium o Království tím, že se oddáme poslušnosti jeho významných slov, skutečný příchod Království zahrnuje budoucí zavedení nového celosvětového řádu, až se Mesiáš Ježíš vrátí, jak je jasně vidět v Mt 19:28-29; Lk 19:11-27; 22:28-30 atd.

Celý tento slavný, obraz obnovené země, v němž je Boží **nikdy nekončící** vláda (zrušení dřívějších zkažených lidských říší) spolu s aktivní účastí "svatých" (tedy věřících, kteří byli učiněni svatými), je pevným slibem. Tento scénář byl již dříve předmětem několika prorockví, jak je zcela jasně vidět v Danielovi 2:44-45 a 7:13-14, 18, 22, 27. Vzkříšení z mrtvých, kdy budou věrní věřící odměněni, je podstatnou součástí celého tohoto obrazu (Dan 12:2-3; Jan 5:25, 28-29; 1 Kor 15:20-23; Zj 11:15-18).

Není pochyb o tom, že odborný přehled základních důrazů Ježíšova učení ukazuje na tento dramatický cíl dějin Království, až se Ježíš vrátí. Spravedlivá, nená-

silná říše (Iz 2:1-4), o níž Ježíš naléhavě prorokoval, není vládou dobrých, pozitivních myšlenek nebo pocitů v srdci člověka (podle špatných překladů a chybných výkladů Lk 17:20-21), které špatně zohledňují blízký kontext 17:26-35 a 21:5-36. Příchodem Království není ani současné šíření "církve", což je převládající způsob myšlení, který je strašlivě mylný!

Vyhlášené Ježíšovo poslání

Než se krátce podíváme na to, co lze nazvat Ježíšovým *konkrétním posláním*, bylo by dobré se zamyslet nad některými předchůdci myšlenky, že dobrá zpráva (nebo evangelium) byla již dříve zvěstována. Možná je vám znám pojem z listu Galat'ánům 3:8: "Jak je v Písmu předpovězeno, že Bůh napraví pohany tím, že uvěří, tak bylo evangelium [dobrá zpráva] předem zvěstováno Abrahamovi...". Kontext (včetně Abrahamových časů, které jsou zaznamenány v Genesis, kapitola 12 a dále) zahrnuje Abrahamovu opravdovou víru v Boha, Boží příslib potomků (zejména jednoho konkrétního "potomka"), dědictví země skutečným, fyzickým způsobem (dosud nenaplněné, Sk 7:4-5) a požehnání pro všechny národy.

Dále by zde mohly být poučné tři pasáže v kontextu vítězné, obnovující budoucnosti slíbené Izraeli v Izajáši 40-66, protože tato slova jasně ohlašují dobrou zprávu o budoucích skutečnostech a o konečném zásahu Jahva, který se něžně postará o svůj lid! V těchto odkazech, počínaje Izajášem 40:9-11a, je přidán můj důraz:

"Vystup na vysokou horu, Sione, **hlasateli dobré zprávy [evangelia]**, pozvedni mocně svůj hlas, Jeruzaléme, **hlasateli dobré zprávy**, pozvedni ho, neboj se. Řekni judským městům: 'Zde je váš Bůh!' Hle, Pán Bůh přichází s mocí a jeho **paže** mu vládne. Hle, jeho odměna je u něho a jeho **odplata** před ním. Jako pastýř bude pečovat o své stádo, ve své **paži** shromáždí beránky."

Mimochodem, **paže** Pána by mohla být metaforou označující budoucí přítomnost Mesiáše, který bude reprezentovat Boha. Viz Izajáš 52:10; 53:1 a Lukáš 1:51.

"Jak krásné jsou na horách nohy posla, který zvěstuje pokoj, který **přináší radostnou zprávu [evangelium]** o štěstí, který zvěstuje spásu, který říká Sionu: '**Tvůj Bůh kraluje!**'" (Iz 52:7). Kontext tohoto verše naznačuje, že **Bůh bude kralovat** v mocné události

obnovy zahrnující "nová nebesa a novou zemi" (Iz 65:17-18).

Izajáš 61:1-2 obsahuje výrok, který Ježíš částečně cituje v Lukášovi 4:17-21, pokud jde o věci, které vykonal a vykoná: "Duch Pána Boha je nade mnou, protože mě pomazal, abych **přinesl dobrou zprávu [evangelium]** utlačovaným, abych obvázal zlomené srdce, abych vyhlásil zajatcům propuštění a vězňům svobodu, abych vyhlásil rok Pánovy přízně a den pomsty našeho Boha." V této studii jsme již poukázali na pasáže v Danielovi, kapitoly 2 a 7, které podobně popisují toto budoucí, slavné království.

Když tedy Ježíš v Lukášově evangeliu **vyhlásil** své přesné **poslání**, je to zcela v souladu s těmito dřívějšími prohlášeními **o dobré zprávě** v Izajášovi. Lukáš 4:43 z *Druhé smlouvy*: Řekl jim [Ježíš]: "Je třeba, abych i já zvěstoval evangelium o Boží říši jiným městům, protože k tomu jsem byl pověřen". Evangelizovat znamená prostě hlásat evangelium nebo "zvěstovat *dobrou zprávu*".

Gabriel dokonce předem zvěstoval Marii *radostnou zprávu*, když řekl: "Dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký ... a Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida. Bude kralovat nad domem Jákobovým navěky a jeho království nebude konce." (Lk 1:31-33).

Toto poselství o budoucím království nebylo nikdy odvoláno, ale bylo přesvědčivě hlášáno po celou dobu Skutků (1:3, 6-7; 8:12; 14:22; 19:8; 20:24-25; 28:23, 31). Podle Ježíše má toto evangelium o Království, které on sám hlásal (nikoliv jeho nejasná, vymytá verze), zasáhnout lidi ve všech národech (Mt 24:14) ještě před koncem tohoto věku! Boží království je tedy nejen ztělesněním panoramatického obrazu budoucí naděje na rozsáhlou obnovu, ale také základním evangeliem, zářivou dobrou zprávou, kterou je třeba stále s láskou hlásat.

Závěr

Ježíšovy priority, na které jsme krátce upozornili, skutečně věnují *zodpovědnou* pozornost jeho zásadním slovům:

(1) jeho vyznání víry (jeho unitární chápání Boha a jeho zásadní dvojí zaměření na lásku),

(2) jeho prominentní modlitbě, která vysoce uctívá Boha a zároveň něžně řeší příslušné potřeby bližních,

(3) jeho základní důraz na Království ve vyučování a
(4) jeho poslání zaměřené na Království, které ne-
únavně hlásá evangelium, což je vskutku *dobrá zpráva!*

Podrobné sliby o přicházejícím Království, jak je zde stručně zkoumáme, živě propojují všechny čtyři tyto priority, které jsou v moderním, populárním náboženství často velmi *opomíjeny!*

Na závěr si povšimneme několika dalších základních biblických skutečností, které pomáhají doplnit prioritní obraz, který jsme si představili. 1. Korintským 15:3-9, když zdůrazňuje pravdy týkající se Ježíšovy smrti za naše hříchy a jeho vzkříšení z mrtvých, naznačuje, že tyto dvě klíčové události patří "mezi věci prvořadě důležitosti" (citujeme překlad 31. verše v OGF¹). Ježíšova usmiřující, obětní smrt a vzkříšení z mrtvých (třetího dne) však nejsou **celým evangeliem!** Jeho slova, včetně naléhavého kázání o Království, jsou očividně zdůrazněna! Ve skutečnosti Ježíš a apoštolové hlásali evangelium o Království (dobrou zprávu) velmi úspěšně po několik let, **mnohem dříve**, než začali oznamovat jeho nadcházející smrt a vzkříšení (které Ježíš začal oznamovat v Mt 16:21). Moderní, smutná, "dispensační" tendence **zlehčovat** či dokonce **přehlížet** Ježíšova pronikavá slova o Království a vy-
zdvíhat *jen* některé spásné pravdy se *velmi vzdaluje* přesným biblickým souvislostem! Jaká parodie, které je třeba se přísně vyhnout!

I když je nepochybně pravda, že Ježíšova obširná zá-
stupná smrt (1 Jan 2:2) je určena k milosrdnému odpu-
štění našich hříchů, kontext Království a evangelia (uskutečňování změněných priorit, abychom poslouchali jeho slova) zůstává stejně pravdivý! **Po** Ježíšově smrti a vzkříšení je zmíněno (v Lk 24,47): "Aby bylo v jeho jménu hlásáno pokání [změněné smýšlení] na odpuštění hříchů všem národům...". Ježíšův program Království – evangelia je jistě naznačen výrazem "v jeho jménu".

Můžeme z celého srdce přijmout to, co se s láskou uskutečnilo Ježíšovou obětní smrtí a vzkříšením (předobraz budoucího vzkříšení ostatních: 1 Kor 15:20-23).

¹ onegodtranslation.com

² William Safire, "On Language: Let 'Er Rip," *New York Times*, Nov. 28, 1993

Takové vykupitelské pravdy bychom však měli radostně přijímat v širokém kontextu poslušného a zodpovědného naslouchání Ježíšovým **prioritám**, jak je pevně vyjadřují jeho slova života zaměřená na Království.

Je vám to jedno [rip]?

Barbara Buzzard

"Ach, ale *rip* je slovo jako diamant, které se skrývá hluboko v nejstarších indoevropských jazycích a které různé profese... a kreativní prostí lidé rozdělili do různých významů."² V raném americkém a britském slangu znamenal *rip* starého, zhrouceného koně. Slovo má význam bezcennosti. Ve skotském a anglickém významu je to odpad, cokoli bez hodnoty. "I don't give a rip" je spíše něco jako "Je mi to úplně jedno" nebo "Ani v nejmenším mi to nevádí." Je to podobné, jako když řeknete: "Klidně si zničte život. Je mi to jedno," nebo dokonce "vůbec mě to nezajímá!"³

Ačkoli toto slovo není teologické nebo dokonce elegantní, líbí se mi. Slyším ho jako palčivou, pronikavou otázku, kterou bychom si měli klást všichni. Když je vše ostatní pryč, když jsme zbaveni společenských základů, kulturních a morálních principů, když jsme ztratili důvěru ve vůdce, ve vládu i v náboženství – na co "kašlete"? Copak naše víra nestojí za to, abychom za ni bojovali? To, čeho jsme svědky, působí jako morální a intelektuální odzbrojení. Naše ideály byly napadeny, naše "Tak praví Pán" skálopevné pravdy vyřiznuty z textu prostřednictvím chytrého, ale klamného výkladu.

Pavel varoval, že "falešní učitelé jako podlí vlci vejdu mezi vás... a nebudou šetřit stádo. Dokonce někteří z vás budou překrucovat pravdu, aby si získali následovníky. Dávejte si pozor!" (Skutky 20:30-31). Nechováme se, jako by se to týkalo pouze církve ze Skutků? Pocit klidu a bezpečí při vstupu do sboru může být docela dobře nebezpečný, protože to není biblický doporučený přístup "pozor". Protože *zdravé učení činí lidi zdravými a nezdravé učení je činí světskými*⁴ - je nanejvýš naléhavé, abychom se v této nebezpečné době přizpůsobili Písmu. Musíme být nadmíru ostražití. Při práci s Písmem musíme *usilovně přemýšlet*. Potřebuje-

³ Je možné, že slovo *rip* bylo náhražka, aby se neproklínalo. Teprve v roce 1967 přišlo do módy slovo *rip-off*, které znamená krádež prostřednictvím podvodu.

⁴ 1 Tim. 1:5, 9.

me stěžejní opěrné body, abychom se nenechali vyko-
lejit. Musíme zkoumat a porovnávat 1) ověřené a prav-
divé metody s 2) novými a "vylepšenými". Musíme si
být vědomi předpojatosti v myšlení, jako je tomu v
případě níže uvedeného použití slova "protivný":

"Přesto odpor k eschatologickému způsobu výkladu
Ježíšova učení přetrvává a pravděpodobně stále pře-
vládá mezi křesťany obecně. Toto připisování eschato-
logických očekávání Ježíši bylo *protivné* liberálům,
kteří chtějí Ježíše učinit bezprostředně použitelným
bez ohledu na apoštolské poselství o něm, a také zbož-
ným, kteří nechtějí Ježíši připisovat nenaplněná oče-
kávání."⁵

Zemřít pro?!

Až příliš často se výraz "zemřít pro" používá pro leh-
kovážné a krátkodobé věci. Pro nás křesťany by bylo
velmi dobré, kdybychom tuto frázi ze své řeči odstra-
nili; mohlo by nás to donutit přemýšlet o svých slo-
vech a o svém jazyce. Možná by to dokonce zlepšilo
naše duševní funkce, když poměrujeme, co považuje-
me za důležité. Uvažujte o tom: Servetus byl geniální
Španěl, který objevil plicní oběh a v mladém věku, po
zvládnutí řečtiny a hebrejštiny, napsal teologické mis-
trovské dílo *O bludech Trojice*. "Servetus, jehož bibli-
cká vzdělanost byla už v devatenácti letech kolosální,
věděl, že v Písmu svatém, které četl v hebrejském a
řeckém originále, není nic z Nikájského vyznání víry
uvedeno ani naznačeno. Při studiu Bible v Toulouse
ne našel 'ani slovo o Trojici, ani o jejích Osobách, ani
o Podstatě, ani o jednotě Podstaty'. Trojice byla vý-
mysl – čirý mysticismus – a křesťanství se nikdy ne-
mohlo očistit, dokud z něj nebyla odstraněna."⁶

Jan Kalvín, známý jako reformátor, rozhodl, že Serve-
tus by měl zemřít jako kacíř, protože odmítal vyzná-
vat Trojici. Kalvín nechal Serveta usmrtit, protože od-
mítl změnit své přesvědčení a jazyk o Ježíši. Servetus
věřil, že Ježíš je "Synem věčného Boha", a odmítal
říkat "věčný Syn Boží". Jak napsal Bernard Cottret ve
svém Kalvínově životopise: "Servetus zemřel upálen
zaživa na pláni Champel u brány Ženevy ... poté, co
se dopustil strašlivé chyby v syntaxi; zvolal: "Ó Ježí-
ši, synu věčného Boha, smiluj se nade mnou!" místo

toho, aby řekl, jak bylo správné, "Ó Ježíši, věčný synu
Boha". Jeho trest byl způsoben špatným umístěním
jediného přídavného jména."⁷ Právě spojení tohoto
slova "věčný" mu mohlo zachránit život!

Servetovi byla dána možnost vzdát se svého postoje,
že Otec je jediný Bůh. Říká se, že když ho vedli na
pohřební hranici, naléhali na něj, aby se vzdal své
víry. Vroucnost jeho víry, že Otec je jediný Bůh, byla
tak silná, že byl ochoten pro ni zemřít. To jsou jistě pa-
mětihodná fakta! Servetus byl souzen a *mučivě upálen
na hranici* jako kacíř. Málokdo zná jeho jméno a ještě
méně lidí ho považuje za hrdinu ve víře, a přesto se
zapsal do dějin. Jeho revoluční čin znamenal přelom
jako gigantický krok ke svobodě projevu a nakonec i
ke svobodě slova. *Obrovitost Servetovy odvahy* je
těžko pochopitelná.⁸

Nestydíme se proto používat slovní spojení "zemřít
pro" povrchním, bezmyšlenkovitým a upřímně řečeno
urážlivým způsobem? Kdybyste měli milovaného uči-
tele nebo přítele, na kterého by někdo slovně útočil, a
věděli byste, že to, co se říká, není pravda, věřím, že
by vám to nebylo jedno. Jak prožíváme Ježíšovu ob-
ranu? Fráze "zemřít pro" je o to nevhodnější, že samo-
libost je na denním pořádku.

Proč Servetus musel zemřít:

omezenost ortodoxie

Kontext: "Existoval biskup jménem Arius, Libyjec,
který hlásal, že zatímco Bůh, Otec, je nadčasový, ne-
konečný a božský, Ježíš, Syn, byl stvořen Bohem a
podřízen Otci, a proto není božský, nebo alespoň ne
tak božský jako Otec. Pro církevní hierarchii byl pro-
blém s tímto výkladem – problém, který měl křesťan-
ství trápit po více než tisíciletí - ten, že pokud se dos-
pělo k závěru, že Ježíš je méně než božský, mohl to
být prostě člověk, který se stal božským prostřed-
nictvím víry a činů. A pokud by *to* byla pravda, ne-
mohl by být stejný potenciál dostupný všem lidem? *A
kdyby tomu tak bylo, jak by se církev mohla považovat
za nenahraditelného prostředníka mezi lidmi a Bo-
hem, z čehož již ve čtvrtém století odvozovala svou
obrovskou politickou moc?*"⁹ Proč musel Servetus

⁵ Clarence Craig, citován v *The Interpreter's Bible*, s.152,
důraz přidán

⁶ Lawrence a Nancy Goldstone, *Out of the Flames*, s. 68

⁷ Bernard Cottret, *Calvin: A Biography*, 2000, s. 225.

⁸ Příběh Jana Kalvína najdete v dubnovém vydání *Focus
on the Kingdom*: "Byl Jan Kalvín křesťanem jen podle jmé-
na?" od Clarka Barefoota

⁹ Goldstone, *Out of the Flames*, s. 65, 66, *důraz přidán*

zemřít? Protože si to církev přála, aby zachovala pochybné učení, tj. protože to řekla církev.

Soudní dvůr bude svolán

N. T. Wright řekl, že musíme vládám tohoto světa oznámit, že jejich čas vypršel a že Ježíš je Pán, a oni ne.¹⁰ Vyzývá nás, abychom odmítli honbu za materiálními věcmi, což je modla, za kterou je třeba se stydět. Varuje, že láska k válčení oslovuje vše, co je v nás nejhorší, a činí svět horším místem. V téže přednášce nás vyzývá, abychom se vzepřeli pohanství ve všech jeho podobách. V jeho naléhání na církev, aby byla věrná, vidí nebezpečí samolibosti.

Nejméně sedmkrát je v Písmu řečeno: "Dávejte pozor, abyste nebyli oklamáni."¹¹ Jinými slovy, *mějte se na pozoru*, dávejte si pozor! Milí čtenáři, to jsou naše pochodové rozkazy. Dnes se setkáváme s více bludy než kdy jindy a ti, kdo za těmito bludy stojí, se snaží více než kdy jindy "dohlédnout" na to, abychom byli oklamáni. Pokud se nebudeme bránit stejně tvrdě, budeme oklamáni.

Dbejte na to, aby vás nikdo nepodvedl! Jestli nám někdy někdo zakryl oči, jestli jsme někdy byli napáleni, jestli někdy došlo k celosvětovému podvodu – pak to bylo tvrzení, že dítě v děloze je pouze plod. Latinské slovo "fetus" znamená "potomek, plod" - jinými slovy, dítě! Chybné rozlišování bez rozdílu!

Většina lidí by se shodla na tom, že pokud by museli zachránit jen omezený počet osobních věcí při požáru, povodni nebo jiné katastrofě, vždy by k ostatním cenným věcem připojili i fotografie. Jaká by byla paralela ve věcech víry? Na čem byste lpěli, co byste nebyli ochotni obětovat a riskovat osobní újmu, abyste zachránili? Jaké jsou neoddiskutovatelné body víry? Pro co byste zemřeli? Jsem si bolestně vědoma toho, že je nemožné někoho přimět, aby se staral. Přesto však může být možné někomu pomoci, aby prohlédl. Věnujte několik okamžiků zamyšlení tomu, na čem skutečně záleží, když je vše ostatní ztraceno. Když se podnikatelé blíží ke konci života, často se říká, že litují, že tráví tolik času v kanceláři. Čeho byste jako věří-

¹⁰ V přednášce citované v knize Brian Zahnd, *Postcards from Babylon*.

cí lidé měli litovat? *Jsme požehnáni, že můžeme o těchto věcech přemýšlet*, než se sejde soud. Když hrozí smrt, velký rovnostář – jaké by byly nejnaléhavější a nejvážnější otázky? Co byste si nejvíce přáli zanechat jako svůj odkaz?

My jsme ti, za které Ježíš šel na kříž, "aby za nás zemřel". Nedlužíme mu snad tu největší možnou oddanost? A tato věrnost se projevuje tím, že si bereme za vzor stejné hodnoty a *věříme* ve stejné věci jako Ježíš. Ježíš se nesmírně staral o pravdu a lež. *Proto musíme i my*. Když je důvod existence našeho zakladatele, jeho samotné krédo, demontováno, ignorováno, nahrazeno, odchýleno – je nám to jedno? Jsme zodpovědní za ochranu jeho jména, jeho cti, jeho záměru? Kdybychom si udělali srovnávací test: co nás v každodenním životě nejvíce procvičuje? A jak se to srovnává s tím, jak jsme procvičení, jak jsme zapálení pro našeho Boha a Ježíše a *co se o nich a jejich učení říká?* Pravda je nadějí světa. Naděje je zlatá nit, na které visíme.

"Proroci jistě nemyslí na nebe. Pluhy a háky mají s nebem stejně málo společného jako meče a kopí. A co má s nebem společného výšina hory Sion? Proto náš úryvek [Iz 2:2-4] hovoří pro názor, že jednou, a to také zde na zemi, si Pán přivlastní království (Iz 60:21; Mt 5:5), potlačí světová království a nastolí stav pokoje a slávy."

Lange, *Commentary on Isaiah*, 1878, s. 57

Encyclopedia Britannica:

"Slovo Trojice ani výslovné učení se v Novém zákoně neobjevuje a ani Ježíš a jeho následovníci neměli v úmyslu popřít Šema v Hebrejských písmech... Učení se vyvíjelo postupně po několik staletí a v mnoha kontroverzích... Koncem 4. století, pod vedením Basila z Cesareje, Řehoře z Nyssy a Řehoře z Nazianzu (kapadockých otců), získalo učení o Trojici v podstatě takovou podobu, jakou si zachovalo dodnes."

("Trinity" *Encyclopedia Britannica*, Britannica.com).

¹¹ Mt 24:4; Mk 13:5; Lk 21:8; Kol 2:8; Heb. 12:15, 25 (viz též 1 Kor 6:9; 15:33; Gal 6:7; Ef 5:6; Kol. 2:4; 2 Tes 2:3; 1 Jn 3:7).

Ti, kteří byli jmenováni vládnout

"Ježíš je v evangeliích představen jako ten, kdo učí, že dny jeho vlastního působení byly *dny hlásání Boží vlády* (Lk 16:16) ... Již nyní, ve dnech jeho kázání, mohli lidé přijmout nebo odmítnout Boží vládu; mohli jakoby pro svou osobní existenci očekávat den Pána; mohli v eschatologickém smyslu již nyní projít soudem a nalézt spásu. Skutečnost, že toto velké rozhodnutí mohli učinit ti, kdo slyšeli Ježíše hlásat blížící se Boží vládu, nás však **nesmí svést k domněnce, že Boží vláda již nastala** v jiném smyslu, než že toto kázání je jejím eschatologickým předjímáním...

Nesmíme také dopustit, aby nás **hebrejský způsob mluvení o budoucí události v minulém čase** svedl k výkladu některých textů, který by byl v rozporu s celým eschatologickým programem Nového zákona: "Království Boží přišlo na vás" (Mt 12:28 = Lk 11:20; srov. Lk 10:18 a **1 Tes 2:16**) musí v daném kontextu znamenat, že Ježíšem prováděné exorcismy jsou znamením přicházejícího vítězství Božího království nad protikrálovstvím Satana....

[Ježíš] se považoval za nového Mojžíše (Dt. 18:15, 18), který vede nový Boží lid skrze větší vykoupení, než bylo vyvedení z Egypta, do slibované země příštího věku... Výraz 'vejít do Božího království' **znamená mnohem víc než stát se poddaným Božího království**; znamená získat podíl na Božím kralování, **být jedním z těch, kdo jsou určeni k vládnutí**... Jako starý Izrael získal dědictví přislíbené země, tak i nový Izrael bude vlastnit zemi jako své dědictví."

Alan Richardson, *An Introduction to the Theology of the New Testament*, 1958, s. 85-87

Komentáře

- "Focus on the Kingdom" se mi líbí již mnoho let. Otázky, které jsem měl, jsou v této publikaci zodpovězeny, a za to jsem vděčný. Bůh vám žehnej a pokračujte v dobrém boji." – *Arizona*

- Děkujeme, že jste nás upozornil na práci Wileyho Jonese ("Jak studovat Bibli", květen). Úryvek se pěkně hodí k nějaké evangelizační práci. A vaše úvahy o slově 'aionios' se dobře hodily k poselství o Království. Jeho význam je ve světle církevnickví velký, a přitom o něm ví tak málo lidí. – *Kanada*

- Chtěla bych vám všem na chvíli sdělit, jak hluboce si vážím vaší práce. Bůh, který mě k vám přivedl, změnil můj život k lepšímu a já mu budu navždy vděčná. Kdykoli mám příležitost, vyprávím o vás ostatním. Mohla jsem dát brožurku *Co se stane, až zemřeme?* jedné drahé kamarádce, které zemřel dvanáctiletý pravnuk, a moc ráda si ji přečetla." – *Illinois*

- Neustále děkuji Bohu za to, že prozítelně vedl mé kroky a narazil jsem na tuto službu. Vždy jsem zpochyboval nevysvětlitelné, co mnozí přijímali jako pravdu. Jsem povzbuzován všemi vašimi články a studiem, abych se ukázal schválený pro slávu Nejvyššího. Sdílím toto nově objevené, ale starobylé učení se všemi, kteří nejsou v zajetí tradice. – *Florida*

- V roce 2009 mě jedna paní požádala, abych přečetl knihu Grega Deublea *They Never Told Me This in Church!* Ve skutečnosti se paní, která mi knihu půjčila, obávala, že je kacírská, a požádala mě o můj názor. Zdaleka jsem Deubleho knihu nepovažoval za kacírskou, ale byl jsem přesvědčen, že tyto principy jsou pravda, kterou jsem nikdy nepoznal! Byl jsem tak nadšený. Najednou mi Bible dávala smysl. Celý život jsem se nedokázal smířit s tím, že pokud byl Ježíš také Bůh, že jeho oběť mohla stačit. Samozřejmě! Druhý Adam. Bylo zapotřebí zcela lidské osoby, aby byla poslušná jako přijatelná oběť za všechny! Od té doby jsem několikrát přečetl vaši knihu *The Doctrine of the Trinity* a nyní mám váš překlad Nového zákona, který jsem přečetl od obálky k obálce a denně ho používám při své oddané modlitbě. Od té doby, co se mi otevřely oči pro pravý překlad Bible, moje víra exponenciálně vzrostla a cítím, že konečně stojím na pevných základech. – *Austrálie*